

Scenariusz zajęć

Temat 2 - Rozmowa o pracę

Czas: 4 jednostki lekcyjne (4*45 minut)

Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- Zaprezentować informacje na swój temat.
- Omówić zasady dyskusji grupowej i burzy mózgów.
- Wymienić cechy przydatne w trakcie rozmowy o pracę.
- Stworzyć zestawienie własnych mocnych i słabych stron.
- Przeprowadzić przykładową rozmowę o pracę.
- Analizować pożądane i niepożądane cechy u innych osób.
- Wymienić bariery komunikacyjne.

Metody pracy:

Praca w grupie, prezentacja multimedialna, burza mózgów, praca z zasobami Internetu, grupy twórcze

Przebieg lekcji:

Lekcję rozpoczyna wprowadzenie dotyczące miękkich kompetencji w życiu zawodowym – prezentacja według załącznika.

ZAŁĄCZNIK 1 – Prezentacja „Miękkie kompetencje wkrótce staną się twarde”

Przewidywany czas - 10 minut

Zadanie 1.

Nauczyciel dzieli uczniów na dwu osobowe grupy.

Uczniowie siadają naprzeciwko siebie. Jeden z nich ma za zadanie opowiedzieć istotne według niego informacje o własnej osobie, drugi zapisuje obserwacje dotyczące sposobu wypowiedzi na otrzymanej karcie pracy. Następnie uczniowie zamieniają się rolami.

Przewidywany czas - 15 minut

ZAŁĄCZNIK 2 – Karta pracy „Ocena elementów wypowiedzi”

Ćwiczenie kończy się zbiorową prezentacją uwag do prezentacji drugiej osoby. Każdy z uczestników ma za zadanie wystąpienie przed grupą, w której wymienia uwagi do wypowiedzi drugiej osoby.

Przewidywany czas - 10 minut

Po ćwiczeniu nauczyciel przedstawia prezentację na temat „Komunikacja interpersonalna”.

Zaznacza kwestie rozwijania umiejętności komunikowania i odczytywania sygnałów pozawerbalnych. Prezentacja według załącznika.

Przewidywany czas - 10 minut

ZAŁĄCZNIK 3 – Prezentacja „Komunikacja interpersonalna”

Po prezentacji nauczyciel przedstawia harmonogram procesu przygotowania burzy mózgów:

Proces przygotowania burzy mózgów:

- Analiza liczebności grupy.
- Uczestnicy wspólnie definiują problem.
- Uczestnicy wspólnie ustalają zasady dokonywania zapisu w krótkiej zwięzłej formie.
- Propozycje skojarzeń podawanych przez uczestników grupy są od razu zapisywane.
- Unika się krytyki i oceny propozycji podczas fazy realizacji.
- Każda propozycja jest tak samo ważna i przyczyni się do odniesienia sukcesu.
- Nie ma ograniczenia propozycji tak ilościowej, jak jakościowej.
- Określenie czasu realizacji na ok.15 minut.

Faza realizacji:

- Ustalenie, że wszyscy uczestnicy mają tę samą definicję problemu.
- Jednolite zasady dla wszystkich uczestników.
- Implementacja - rejestrowanie pomysłów na tablicy.
- Racjonalna ocena i sprawdzenie możliwości wykonalności proponowanych rozwiązań, pomysłów.

Przewidywany czas - 10 minut

Zadanie 2.

Uczniowie mają za zadanie określenie cech i zachowań przydatnych w czasie rozmowy o pracę. Ćwiczenie wykonać należy metodą burzy mózgów. Wypisują na tablicy hasło "Rozmowa o pracę". Dzielą się na trzy grupy, z których każda w trakcie ćwiczenia skupia się na jednym z poniższych aspektów:

- Jak przygotować się do rozmowy o pracę ?
- Jak zachowywać się w trakcie rozmowy o pracę?
- Jakie elementy są niepożądane w trakcie rozmowy o pracę ?

Przewidywany czas - 15 minut

W trakcie burzy mózgów pracują samodzielnie bez przerywania i kontroli nauczyciela. Po wykonaniu ćwiczenia uczniowie prezentują swoje propozycje przed pozostałymi grupami. Wymienione pomysły uzupełniane są przez nauczyciela.

Przewidywany czas - 10 minut

Po burzy mózgów nauczyciel-obszawator, wprowadza ich pytaniami w zasady grupy twórczej:

ZASADY GRUPY TWÓRCZEJ	
WSZYSTKO JEST DOZWOLONE	Nie ma złych pomysłów – każdy niesie wartość
ILOŚĆ WYPRZEDZA JAKOŚĆ	Nie ograniczaj czasu tworzenia pomysłów - zawsze może ten ostatni być najlepszy
DOSTĘPNOŚĆ WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ	Możesz wykorzystać każdy pomysł, nawet najmniejszy wymieniony pomysł, to dwa pomysły
NIE ANALIZUJ NA BIEŻĄCO	Zapisuj każdy pomysł – może przydać się później
ODDZIEL BURZĘ MÓZGÓW OD KRYTYKI POMYSŁÓW	Uważaj na „zabójcze frazy” takie jak: To nigdy się nie udaje Tak, ale..... Tego nie można zrealizować razem z wami Kto poniesie koszty Może później wrócimy do tego Jak chcesz to zrobić?
UWAŻAJ NA BLOKERY KREATYWNOŚCI	Autorytarne przywództwo Zbytnie podporządkowanie Nieprzemysłana ocena pomysłów Stereotypy płci Ślepe zaufanie do autorytetów
WYKORZYSTUJ ZACHOWANIA PROMUJĄCE KREATYWNOŚĆ	Otwartość i tolerancja Zdolność konfliktu Umiejętność pracy w sieci Ciekawość, dociekliwość, dobra zabawa

Przewidywany czas - 10 minut

Nauczyciel realizuje krótki wstęp dotyczący budowy własnych zasobów w zakresie kompetencji oraz samoakceptacji. To, jak ludzie myślą o sobie i co do siebie czują, często wpływa na sposób w jaki traktują zarówno siebie, jak i inne osoby. Samoakceptacja to dostrzeganie własnej niepowtarzalności i po prostu lubienie siebie. Brak akceptacji to przede wszystkim podkreślanie własnych niedostatków, brak wiary we własne siły i możliwości, niedocenianie swoich nawet dużych osiągnięć.

Zadanie 3.

Uczeń otrzymuje mapę, w której uzupełnia swoje doświadczenia, zalety oraz mocne strony. Mapa jest przygotowaniem i zestawieniem własnych mocnych stron pod kątem rozmowy o pracę. Po jej wypełnieniu otrzymuje drugą mapę, w której wymienić musi swoje słabości i słabe strony.

Przewidywany czas - 20 minut

ZAŁĄCZNIK 4 – Mapa myśli „JA - mocne strony” i „JA – słabe strony”

Zadanie 4.

Każdy uczestnik pisze na kartce swoje imię pionowo. Następnie do każdej litery dopisuje wyraz, który przedstawi jego myśli, marzenia, plany, motto życiowe itp. Wyglądać to może następująco:

Boję się ciemności

Aatakuję swoje wady

Szanuję swoich rodziców

Interesuję się malarstwem

Akceptuję poglądy innych

Rysuję dobrze karykatury

Otwartość

Marzę o podróżach

Egoistów nie lubię

Książki podróżnicze czytam

Przewidywany czas - 10 minut

Po ukończeniu każdy przedstawia swoją kartkę krótko ją wyjaśniając. Ważne jest aby każdy z uczestników miał możliwość zaprezentowania się, powiedzenia czegoś o sobie, natomiast pozostali uczestnicy nie powinni krytykować go, ani oceniać. Zapisywanie imion i dopisywanie do nich wyrazów może być dokonywane przez wszystkich uczestników jednocześnie na dużym arkuszu papieru. Zabawa nie tylko pozwala na lepsze poznanie się w grupie, ale również skłania do autorefleksji.

Przewidywany czas - 15 minut

Zadanie 5.

Uczniowie dzielą się na trzyosobowe grupy. W każdej z nich należy wyróżnić po jednej osobie, która wciela się w rekrutera, drugiej – rekrutowanego pracownika oraz trzeciej – obserwatora, który będzie analizował przebieg rozmowy i postawę rozmówców.

Zadaniem dwóch pierwszych uczniów jest przygotowanie scenki w której pokazana jest rozmowa o pracę. Rekruter otrzymuje gotowy zestaw pytań, który przedstawiać będzie w trakcie rozmowy, rekrutowany pracownik musi odpowiedzieć na pytania i stosować się do zasad wymienionych w trakcie burzy mózgów. Obserwatorzy pomagają przygotować się uczniom odgrywającym osoby rekrutowane. W trakcie prezentowanej scenki obserwatorzy uzupełniają kartę otrzymaną od nauczyciela.

Przewidywany czas - 30 minut

ZAŁĄCZNIK 5 – Lista pytań do rozmowy o pracę dla rekrutera

ZAŁĄCZNIK 6 – Karta pracy „Analiza SWOT – za i przeciw rekrutacji”

Zadanie ma na celu pokazanie uczniom swoich słabych i mocnych stron w procesie komunikacji interpersonalnej oczami własnymi i rówieśników.

Nauczyciel po wykonaniu przez uczniów zadania przechodzi do podsumowania, na które składa się omówienie barier komunikacyjnych:

1. Krytykowanie

„Sam jesteś sobie winny” – nikt nie lubi słyszeć tego typu zwrotów, nawet, jeśli to najszczerza prawda.

Spora część społeczeństwa jest przekonana, że krytyka jest niezbędna do wyrażania własnego zdania i wpływania na postawy innych.

To jednak bariera w komunikacji, która może okazać się nie do przekroczenia.

2. Stawianie „diagnozy”

Innymi słowy psychiatra-amator wkracza do akcji. Czy kiedykolwiek poczułeś silną irytację, kiedy ktoś w Twoim otoczeniu zabawiał się w Freuda?

Uczucie frustracji pojawi się na pewno, gdy będziesz próbował wmówić innym motywy ich zachowania, mimo, że zjadają sobie zęby na wyjaśnieniu Ci, co nimi kierowało.

Unikaj jak ognia stwierdzeń w stylu: „zachowujesz się tak, bo boisz się odrzucenia”.

3. Rozkazywanie

Wiele osób jest przekonanych o mocy komunikatów opartych na przymusie. Tak zresztą podpowiadają nam zasady perswazji. Obniża jednak samoocenę osoby, do której kierowany jest komunikat, stąd może prowadzić do buntu.

4. Uspokajanie

Innymi słowy, prośba o powstrzymanie negatywnych emocji – „Nie martw się”.

Ludzie stawiający tego typu blokady mają w dużej mierze dobre intencje, ale nie potrafią, bądź z jakiegoś powodu nie chcą podjąć wysiłku empatii.

Nie pomaga to w komunikacji, często banalizuje problem, z którym nasz rozmówca się boryka.

5. Odwracanie uwagi

„Myślisz, że masz poważny problem? Posłuchaj tylko, co mnie spotkało!”

Tematy budujące napięcie sprzyjają pojawianiu się takich barier. Tam gdzie jest krzywda ludzka, złość, choroba, nieszczerść, tam pojawi się odwracanie uwagi.

Często jest związane z brakiem umiejętności aktywnego słuchania.

6. Udzielanie rad

Rady są cenne, gdy udzielane są przez doświadczonych osoby. Jednak należy bardzo uważać, aby nasza rada nie stała się barierą komunikacyjną.

Należy ich udzielać tak, aby rozmówca miał pewność, że rada jest wynikiem troski, a nie brakiem wiary w ich inteligencję i możliwość poradzenia sobie z problemami.

Uwaga! Nie mylić rad w stylu „Ja na Twoim miejscu...” z cennymi wskazówkami odnośnie wykonywania pracy.

7. Logiczne argumentowanie

Próba przekonania drugiej osoby poprzez odwoływanie się do faktów lub logiki bez brania pod uwagę emocjonalnego aspektu sytuacji.

Musimy wyczuć kiedy możemy pozwolić sobie na zimny dystans, bo gdy zderzy się on z gorącymi emocjami rozmówcy, który ma problem, możemy wywołać równie gorącą wściekłość.

8. Grożenie

Próba zdobycia kontroli nad zachowaniem drugiej osoby przez ukazywanie wszystkich negatywnych konsekwencji wcale nie przysporzy nam przyjaciół.

Znajdź sposób, aby zmotywować rozmówcę pozytywnie!

9. Zbyt wiele pytań

Niepokój i reakcje obronne mogą wyzwoić w rozmówcy próby dotarcia do niego przez usilne zadawanie kolejnych nieistotnych pytań.

Zadawane w atmosferze przesłuchania pytania zamknięte utrudniają nawiązywanie pozytywnych relacji.

Przewidywany czas - 15 minut